

s nimi pomocí zdí, plotů neb ohrad jeden celek tvořící, tedy zejména také připojené k nim ohražené dvory. Než těchto předpokladů, za kterých by nezastavený pozemek — dvůr — požíval nejen ochrany poskytované první větou § 83 volným pozemkům, nýbrž i zvýšené ochrany, poskytované druhou větou téhož § domům a příbytkům, rozsudek nezjišťuje. Podřaduje-li rozsudek beze zjištění skutečností onoho rázu dvůr P-ův pod pojem domu a v důsledku toho svémocně vstup obžalovaných na tento dvůr ve spojení s násilím tam vykonaným pod ustanovení § 83 tr. zák., spočívá dotyčná část odsuzujícího výroku na nesprávném použití zákona i bylo ji, jelikož jest nesprávné použití zákona v tomto směru stížnostmi vytýkáno, i s příslušnou částí výroku o trestu a dalších výroků s tím souvisejících z důvodu čís. 10 § 281 tr. ř. zrušiti, aniž třeba zabývatí se ostatními vývody stížností. Ve věci ještě rozhodnouti nelze. I když po případě odpadne zákonný znak vniknutí do domu, zbývá vykonané násilí, pozůstávající v protiprávním nátlaku obžalovaných na vůli Bruna P-a za účelem vynucení prohlášení a tím i závazku určitého obsahu. Skutečnosti, jichž zjištění je třeba k posouzení, zda jde v onom nátlaku o zločin vydírání podle § 98 b) tr. zák. či po případě o přestupek útisku podle § 1 zákona čís. 309 z roku 1921, nejsou v rozsudku zjištěny; zejména nejsou v rozsudku obsažena zjištění po stránce subjektivní oněmi delikty vyžadovaná. Bylo proto zmatečným stížnostem oněch obžalovaných za souhlasu generální prokuratury podle § 5 novely ku tr. ř. vyhověti ihned v zasedání neveřejném a vrátiti věc soudu prvé stolice, by o ní v rozsahu zrušení s hlediska § 83 tr. zák., po případě s hlediska dalších zákonů právě uvedených jednal a rozhodl.

Čís. 3209.

§ 57 min. nař. ze dne 23. listopadu 1905, čís. 176 ř. zák. má na mysli nejen taková místa, kde dělníci při výkonu svého zaměstnání pravidelně chodí, nebo místa, na nichž dělník přichází se strojním zařízením neustále v bezprostřední styk, nýbrž vůbec taková místa, která jsou dělníkům z důvodu jejich zaměstnání (práce) vůbec přístupná.

(Rozh. ze dne 21. června 1928, Zm II 137/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Moravské Ostravě ze dne 11. listopadu 1927, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu prvé stolice, by o ní znovu jednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost dovolává se důvodů zmatečnosti čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř. Valnou částí svých vývodů neprovádí však žádný z důvodů

zmatečnosti v § 281 tr. ř. výlučně uvedených po zákonu. To platí zejména o obširných vývodech zmateční stížnosti, jimiž napadá znalecký posudek Antonína I-a. Neboť, mínil-li stěžovatel, že tento posudek jest neúplný, nejasný a že sám sobě odporuje, mohl a měl to poznati již při hlavním přelíčení a podle toho se zachovati, to jest učiniti návrhy podle § 126 tr. ř., by si zjednal formální podklad pro uplatňování důvodů zmatečnosti čís. 4 § 281 tr. ř. v případě zamítnutí těchto návrhů. Ne učiniv tak nemůže toto opomenutí ve zrušovacím řízení již napravití uplatňováním zmatku podle čís. 5 § 281 tr. ř., poněvadž toto ustanovení má na mysli toliko vady rozsudku a nikoli vady předchozího řízení. Pokud zmateční stížnost provádí uplatněné důvody zmatečnosti po zákonu, jest odůvodněna. Rozhoduje o tom, zda se obžalovaný, nedáv jako ředitel továrny zabezpečiti transmisi v jedné z továrních místností, dopustil opomenutí, zakládajícího skutkovou podstatu přečinu proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák., vytyčil si nalézací soud právem za úkol, řešiti dvě otázky, jednak, zda nebezpečná povaha transmise byla pro každého člověka a tím více pro obžalovaného jako odborníka při náležité obezřetnosti předvídatelná, jednak zda obžalovaný zanedbal pozornost tím, že neopatřil transmisi ochranným zařízením, ačkoliv je to předepsáno předpisy zvláště vyhlášenými. Pokud se týče této otázky, objektivní skutkové podstaty přečinu podle § 335 tr. zák., jejíž řešení při správném právním postupu přichází arci nejprve na řadu, vychází nalézací soud ze zřejmého nesprávného výkladu zákona, předpisu § 57 nařízení ministra obchodu ze dne 23. listopadu 1905, čís. 176 ř. zák., jenž stanoví, by v okruhu, kde se chodí (Verkehrsbereich), byly zakryty všechny transmise, které jsou níže než dva metry nad podlahou. Nalézací soud je toho názoru, že obratem »v okruhu, kde se chodí (Verkehrsbereich), jest míněno toliko místo, jímž jsou dělníci nuceni procházeti při výkonu svého zaměstnání pravidelně, místo přístupné obecně jak zaměstnaným, tak po případě i nezaměstnaným, nebo položené tak blízko pracoviště, že dělník přichází se strojním zařízením neustále v bezprostřední styk. Především budiž zdůrazněno, že nesprávným je názor obhajoby, že tento výrok jest zjištěním skutkovým a že vývody zmateční stížnosti, zabývající se výkladem obratu »v okruhu, kde se chodí«, jsou nepřipustným brojením proti skutkovým zjištěním nalézacího soudu; neboť nejde o skutkově zjišťovací činnost nalézacího soudu, nýbrž o výklad zákona, pokud se týče nařízení vydaného v rámci zákona (§ 74 živn. řádu), tedy o řešení otázky právní, jež může zrušovací soud přezkoumati. Čině tak, dospěl zrušovací soud k názoru, že výklad, jež nalézací soud dává pojmu »místo, kde se chodí«, jest příliš úzký. Zmateční stížnost namítá právem, že nalézací soud ulpěl na pouhém slovním výkladu řečeného obratu, při tom však přehlédl účel, sledovaný předpisy onoho ministerského nařízení, by totiž vnitřní zařízení pracovních místností bylo zařízeno tak, by vyhovovalo zejména požadavkům ochranné techniky a dělnictvo bylo takto podle možnosti chráněno před nebezpečím a před úrazy, naskytajícími se při práci. (Druhý odstavec všeobecného úvodu k výnosu ministerstva obchodu ze dne 23. listopadu

1905, čís. 65.027, stanovícího vůdčí zásady pro užívání § 74 živn. řádu k jednotlivým skupinám ministerského nařízení čís. 176 ř. zák. z roku 1905.) Lze také poukázati na ustanovení § 74 živn. řádu samého, podle něhož je cílem tam nařízených ochranných opatření, by dělníci, konající obezřele svou práci, nemohli snadno býti ohroženi. Z těchto předpisů je zřejmo, že § 57 min. nař. má na mysli nejen taková místa, kde dělníci při výkonu svého zaměstnání pravidelně chodí, nebo místa, na nichž dělník přichází se strojním zařízením neustále v bezprostřední styk, nýbrž vůbec taková místa, která jsou dělníkům z důvodu jejich zaměstnání (práce) vůbec přístupná. To plyne také z předpisu § 46 onoho min. nař., týkajícího se zabezpečení motorů, pokud jsou v pracovním okruhu obsluhovače (původní německý doslov mluví tu o »Verkehrsbereich«) a z § 66 min. nař., ukládajícího povinnost přikrýti nebo uzavřítí pohyblivé části dělních strojů a pomocných úprav, pokud jsou v okruhu, kde se dělníci pohybují (Bewegungsbereich) a posléze i z § 63 min. nařízení, který nařizuje ohraditi lanové a řemenové pohony a používá téhož obratu jako § 57: »v okruhu kde se chodí«; neboť všemi těmito byt' slovně částečně různými obraty mělo býti řečeno vesměs totéž, že jimi jest míněn okruh práce, kam se zaměstnanec z příčiny svého zaměstnání dostane. Tyto předpisy jsou obsaženy ovšem v jiných oddílech ministerského nařízení než § 57, avšak to nemůže býti překážkou, by jich nebylo použito aspoň nepřímě při výkladu tohoto předpisu.

Posuzuje-li se věc s právě naznačeného správného stanoviska, nemůže býti pochybno, že transmise, již byl Jan V. usmrčen, byla v okruhu, kde se chodí (Verkehrsbereich) a že se na ni vztahoval předpis § 57 ministerského nařízení. Rozsudek zjišťuje, že dělníci (i V.) byli nuceni vstoupiti na galerii, na níž transmise byla, by se dostali k horním otvorům kotlů, do nichž se po hašpli spouštěla látka; že transmise nebyla dva metry nad podlahou (roz. galerie), nýbrž jen 1.10 m, tedy hodně nízko; že transmise byla s jedné strany přístupná, totiž vedle kotlů; že toto místo spadá do pracovního okruhu dělníků, když vytahují klády z pod transmise nebo je tam ukládají; že při vystupování do kotlů přichází dělník k transmisi do vzdálenosti 58 až 62 cm, a posléze že dělníci manipulují s dřevy v bezprostřední blízkosti transmise, což považuje nalézací soud sám za okolnost zvyšující nebezpečí. Z toho všeho plyne, že místo, o něž jde, je místem kde se chodí, kam se dělníci při výkonu svého zaměstnání dostanou a nemění na tom nic okolnost, že na galerii pod hřídelem transmise byla narovnána dřeva, neboť jest zjištěno, že dřeva nebyla tam vždy uložena a že v době úrazu nebyla srovnána, nýbrž rozházena v prostoru před transmisi, což rozsudek sám považuje za okolnost nebezpečí spíše zvyšující. Jde tedy o místo, ohrožující bezpečnost lidskou a proto byl obžalovaný jako tovární ředitel povinen zachovati se podle § 57 min. nař. a opatřiti transmisi ochranným zařízením. Podle zjištění rozsudku však obžalovaný takového opatření neučinil, takže transmise nebyla v době úrazu ničím chráněna, a právě tím došlo k smrtelnému úrazu Jana V-a. Při tom jest nerozhodno, z jakého důvodu se Jan V. dostal do bezprostřední blízkosti transmise. I když se snad

tam oblékal, stalo se to na pracovišti. Nějaké zavinění V-ovo nebylo rozsudkem zjištěno a mohlo by ostatně jíti jen o spoluzavinění poškozeného samého, jež by podle stálého rozhodování zrušovacího soudu obžalovaného neomlouvalo. Jest tu tedy objektivní skutková podstata přečinu podle § 335 tr. zák. V tomto směru stačí úplně dosavadní zjištění rozsudku a není třeba doplnění a vysvětlení ve směrech, naznačených zmateční stížností. Zbývá jen stránka subjektivní, totiž otázka, zda nebezpečná povaha transmise byla pro obžalovaného při náležité obezřetnosti předvídatelná. Nalézací soud zodpověděl i tuto otázku záporně. Než tento výrok jest již proto vadný, poněvadž rozsudek se svého mylného stanoviska po stránce objektivní posoudil nesprávně i otázku subjektivní viny obžalovaného. Jest tedy nutno, by nalézací soud znovu probral i otázku subjektivního zavinění obžalovaného. Aniž bylo proto potřebí, zabývatí se dalšími vývody zmateční stížnosti, jež namnoze dlužno označiti za bezpodstatné a z části vzhledem k uvedenému stanovisku zrušovacího soudu po stránce objektivní i za bezpředmětné, bylo vyhověti zmateční stížnosti, zrušiti rozsudek jako zmatečný podle čis. 5 a 9 a) § 281 tr. ř. a odkázati věc podle § 288 čis. 1 a 3 tr. ř. na soud první stolice k novému projednání a rozhodnutí.

Čís. 3210.

Zastavením trestního vyšetřování proti svědkovi nestává se ještě předpis § 170 čis. 1 tr. ř. bezúčinným.

(Rozh. ze dne 22. června 1928, Zm I 328/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl v neveřejném zasedání zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského jako porotního soudu v Chrudimi ze dne 22. března 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem úkladné vraždy podle § 134 a), 135 čis. 1 tr. zák. a přestupkem § 36 zbrojního patentu, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Zmatečnost s hlediska čis. 4 § 344 tr. ř. spatřuje stížnost v tom, že manželka obžalovaného nebyla slyšena jako svědkyně pod přísahou. Jest ovšem správné, že trestní řízení proti manželce obžalovaného bylo k návrhu státního zastupitelství zastaveno; leč zastavením trestního vyšetřování proti svědkovi nestává se ještě předpis § 170 čis. 1 tr. ř. bezúčinným, naopak může soud přes toto zastavení podle okolností případu prohlásiti, že tu i nadále jest podezření proti svědkovi, že čin, o němž má býti slyšen spáchal aneb v něm měl účastenství; rozhoduje o těchto předpokladech, rozhoduje soud podle volného uvážení všech okolností,